

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljâ: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljâ: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljâ 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljâ trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 42.

V Ljubljani, v ponedeljek 22. februvarija 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 20. februvarija.

Strastni napadi na kupčijskega ministra

so se včeraj pri obravnavi železnice iz Prage v Duhee ponavljali. Pa levičarji so se jih menda že sami naveličali, ker sta se dala zbrisati Sommaruga in Deršata, ki sta bila za Maggom vpisana kot govornika zoper vladni predlog, oziroma zoper osebo kupčijskega ministra. Ker se je cela borba sukala, kakor je poročevalec Hladik dobro omenjal, zgolj le okoli posameznih oseb, stvarno ni mogel noben govornik nasvetovanemu načrtu kaj ugovarjati. Od Steinwenderja, ki je bil celo komedijo pričel, pripovedovali so njegovi tovariši, da bode v drugem govoru ministru še veliko neprijetnejše reči povedal in še več skrivnosti razodel, kakor prvič. Včeraj je Steinwender v drugič govoril, pa njegove nove trditve niso zadele ministra, ampak govornika samega. Steinwender je namreč v svojem včerajšnjem govoru zlasti povdarjal, da je vlada vse to, kar je on očitil kupčijskemu ministru, sama dobro vedela, in poljskemu klubu vse to tudi razodela. Da mu pa nihče zopet ne bode očitil opravljanja ali obrekovanja, rekel je Steinwender, pové osebo, od ktere je to zvedel; zvedel je namreč to od poslanca dr. Schaupa. Te besede zbudile so med levico novo radost, ki pa ni dolgo trajala. Ko je bila namreč sklenjena splošnja razprava, oglasil se je najprej kupčijski minister baron Pino, ter jako odločno odgovarjal, da se z nasprotniki ne spušča v noben prepir več, in da na njihove osebne napade ne bode odgovarjal; ako pa gospoda na levi misli, da se je minister kaj pregrešil in da je prelomil svojo prisego, naj ga tožijo pri državni sodnji. Tam se bode zagovarjal. Levičarji so se krototali tem odločnim besedam ministrovim, desničarji pa so mu burno pritrdjevali z dobro-klici in ploskanjem z rokami. Minister bi bil prav storil, ko bi bil napade že pri prvem svojem govoru zavrnil tako odločno, kakor je storil včeraj; kdor nima dobre volje, je vse dokazovanje bob v steno.

Za ministrom je pa besedo poprijel načelnik poljskega kluba, poslanec Javorski, in je na očitanja Steinwenderjeva odgovoril, da je poljski klub pretresal predlog na vse strani, da pa ni res, da bi bila vlada klubu razodela vse to, kar je Steinwender v zbornici očitil kupčijskemu ministru. K tej zaščiti pridejal je pa še eno tudi dr. Schaup, ki je mogel očitno obstati, da Steinwenderju ni imenoval nobene osebe, ki bi bila poljskemu klubu pravila dotične reči.

Stem je bila splošnja razprava končana; prišlo je toraj do glasovanja, pri katerem je bil najprej zavržen predlog Kronawettrov, da naj zbornica o tej pogodbi prestopi na dnevni red. Glasovanje o predlogu poročevalca, da naj zbornica pričlenja nadrobno obravnavo, vršilo se je po Heilsbergovi zahtevi zopet po imenih, in je bilo s 166 glasovi proti 135 sklenjeno pričeti posebno obravnavo. Z desnico so glasovali južno-tirolski poslanci; zoper predlog glasoval je z levico tudi Coroninijev klub, razun Tržaškega poslanca Vučetiča, ki je pa tako tiho glasoval, da se ni vedelo, je rekel „da“ ali „ne“, in sem še-le iz današnjih listov sprevidel, da je glasoval z desnico. Glasovanje se je vršilo še precej mirno, samo ko je Lienbacher rekel „ja“, slišali so se med levičarji nekateri nevoljni glasovi, ki so se ponovili, ko je pri-

šel na vrsto minister Pražak, so pa na ves glas zavričali, ko je glasoval minister Pino.

Ura je bila že štiri popoldne, ko je bila splošnja razprava dovršena; predsednik dr. Smolka hotel je precej včeraj pričeti in dovršiti tudi posebno obravnavo, kar bi se bilo morda zgodilo brez ugovora, ker so bili poslanci že vtrujeni in se ni bilo nadejati, da bo še kdo govoril. Pa levičarji so začeli rohneti in Pernsdorfer je predlagal konec seje. Desnica je bila za nadaljevanje seje, ali nekateri poljski poslanci so z levico glasovali za sklep seje, ki je bil vsled tega sprejet z večino. Prihodnjo sejo napovedal je predsednik za torek 23. t. m. Dotlej se bodo levičarji zopet lahko pripravili in podkovali, in nadejati se je pri posebni obravnavi novih obširnih govorov in surovih napadov, ki bodo zbornici vzeli zopet nekaj dragega časa. Dasiravno pa levičarji tako zelo zavirajo obravnave, vendar njih listi tožijo, da zbornica s svojim delom ne pride naprej. Ali ni to največja nesramnost in predrznost, ki se sploh misliti more?

Odseki.

Danes je zborovalo več odsekov. Budgetni odsek je nadaljeval proračun ministerstva za uk in bogočastje, obrtniški odsek pa je pričel obravnavo postav o zavarovanju delavcev. Zboroval je od 11. do 1/4. ure popoldne in izmed šest načelnih vprašanj rešil prvo, ki zadeva osnovo zavarovalnice. Levičarji so namreč zahtevali, da naj bi se zavarovalnice osnovala po zadrugah in bi vsaka obsegala vse zadruge ene vrste in pa njim podobne zadruge po celi državi; večina pa je za načelo, da naj se zavarovalnice osnujejo po deželah in naj vsaka obsega toliko okrajev, da bode pri njej zavarovanih 60 do 80 tisoč delavcev vsakterih strok in vrst. To načelo je obveljalo, dasi se bode o njem glasovalo še le v prihodnji seji, ki bode v ponedeljek zvečer ob sedmih.

Imunitetni odsek je pa danes obravnaval zahtevo Celjske in Dunajske sodnije, da bi smeje pričeti sodnijsko obravnavo zoper poslanca Vošnjaka in Suessa, ki sta tožena zaradi žalenja časti. Poslanca Mihaela Vošnjaka toži Celjski odvetnik dr. Glantschnigg zaradi nekega poslanega v „Slov. Gospodarju“, kjer mu Vošnjak odgovarja, da se je lagal, ko mu je v brošuri „Mihael Vošnjak v pravi podobi“ očitil raznotere reči, ga imenoval sleparja itd. Kdor je čital omenjeni pamflet Glantschniggov, se bo čudil, da Vošnjak Celjskega doktorja ni tožil zaradi žalenja časti, še bolj pa bo strmél, ko izve, da je šel Glantschnigg v svoji predrznosti še dalje in da je vložil tiskovno tožbo zoper Vošnjaka, ki je branil svojo čast in Glantschniggu odgovarjal, da ni res, kar mu v omenjeni brošuri oponaša. Kaj tacega je res le v Celji mogoče! Zbornica se drži načela, da privoli v preiskavo pri privatnih tožbah. Tovariši Vošnjakovi bi bili sicer radi videli, da bi se bila sedaj storila izjema, pa ni šlo; odsek je danes sklenil privoliti v preiskavo zoper oba gori imenovana poslanca. O Vošnjakovih zadevi bo poročal poslanec Hren, o Suessovi pa grof Schönborn. G. Vošnjak hoče pri dotični obravnavi v zbornici govoriti in pojasniti razmere na spodnjem Štajarskem in zlasti v Celji.

Hohenwartov klub

bode danes pretresal premembe, ki jih misli nasvetovati gledé pravičnega reda za državni zbor. Li-

beralni listi poročajo o razporu v tem klubu, zlasti o nezadovoljnosti Tirolcev in Slovencev, vendar je pa vse to zgolj izmišljeno in, ne vem zakaj, prav s trte zvito.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. februvarija.

Notranje dežele.

Četrti naborni razred prišel bode letos na vojaški nabor v osmih deželah, kjer je rod vsled strupene peklenske vode že tako vničen, da si v prvih treh razredih ne upajo nabrati potrebnega števila fantov za vojsko. Te pokrajine so: Galicija, Solnograd, Koroška, Moravska, Tirol, Predarlška, Kranjska in Bukovina. Ob enem dobile so politične oblasti od ministra za deželno brambo po ministerstvu notranjih zadev nalog, jako strogo na to paziti, da se bode naborna postava v svojem polnem pomenu izvrševala, posebno, kar se tiče uvrstevanja mladenčev med brambove. Rojaki, čujte in pomislite! Spiritova voda vničila nam bode ne le domačijo, temuč tudi armado in vojsko. Čudimo se pa v resnici (menda tudi po pravici), da se še dovoljuje ta strup prodajati, ter rečemo z našim deželnim poslancem: „Če se prikaže goveja kuga, se takoj meja zapre ter z vojniki nastavi kugi pa, ki vničuje državljane in državo, se pusti prosta pot ter se z dovoljevanjem krčem še celo pospešuje.“ Za zdravlilo ali resnično potrebo imamo družega žganja dovolj, n. pr. vinskega žganja in tropinovega, žganja iz sadja, žita, brinja itd., temu ne bode nobeden pameten ugovarjal — to je bilo in bode ostalo, a s tem telesno in moralno vničen bil je le redko kdo, le tak, kateri je ravno v ogenj silil — vse zlo se ne dá nikjer zabraniti — a vse drugače je s špiritom, ki vničuje cele narode ter jih ostrupuje že v korenini, v otrocih. Naj se le prosto dovoljuje špiritova voda dalje, kmalo ne bodo zadostovali več le štirji razredi za vojaštvo, prevzeti bo treba petega, šestega in doma ostanejo same — pokveke!

Najzanimiveje vprašanje po širni naši Avstriji za vsakega državljanca, ki ima zdrave ude, je črna vojska, ktera se bode dejanski tudi pri nas vpeljala, ker tako potreba zahteva; kajti druge države je imajo z malimi izjemami že vse in mora zdrav podanik ondi skoraj polovico svojega življenja državi na razpolaganje dati, kar se je pri nas do sedaj z 12 leti opravilo. Oglejmo si nekoliko naše sosede: Na Nemškem mora vsak vojak služiti po 25 let cesarju in državi in to 12 let v stalni vojski ali mornarici in 13 let pa v črni vojski. Kdor pa ni bil potrjen, vpiše se pa po dovršenem 23. letu, če ima sploh zdrave ude v črno vojsko, kjer do svojega 42. leta ostane. Na Ruskem služijo po 20 let in sicer 15 let v stalni vojski, 5 pa v črni vojski. Mornarji, ki le do 10 let v mornarici služijo, morajo drugih 10 v črni voljski preživeti. Kdor ni bil vojak, uvrsti se takoj, ko je zadosti star in sicer zdrav, v črno vojsko, kjer ostane zapisan 4 leta v prvem naboru, 16 let pa v drugem. Na Laškem skupna vojaška služba znaša 19 let; od teh jih je treba 8 odslužiti v stalni vojski, 4 pri bramboveih (millizia mobile) in 7 let v črni vojski (millizia territoriale). Francozje služijo državi po 20 let in sicer v stalni vojski ali mornarici po 9 let, v teritorialni armadi (bramboveih) po 5 in v črni vojski pa ostalih 6 let. Srbe veže vojaška dolžnost celih 30 let, in sicer ali po 10 let v vsakem naboru, katerih imajo tri in je v prvem stalna vojska, v drugem bramboveci, v tretjem pa črna vojska. Ali pa tudi služijo po razmerah 16 let v 3. kategoriji (nekaki nadomestovalni vojaki) prvega nabora, 7 let v drugem naboru in 13 let v tretjem naboru ali črni vojski. Rumunci imajo ali po 16 let služiti ali pa tudi po 25, kakor je ravno kdo potrjen. Po 16 let službujejo vsi, ki so jih vzeli k stalni vojski,

kjer po 8 let ostanejo, in potem za drugih 8 let k črni vojski pridejo. Kogar pa takoj iz začetka k brambovcem potrdijo, tisti ostane 8 let pri brambovcih, 7 let v milici in 10 let v črni vojski. Kakor je toraj razvidno, bili smo mi skoraj tako rekoč osamljeni med tistimi državami, ktere so do ušes oborožene, ki nismo še črne vojske imeli.

V čegavo področje spadajo *obrtne šole*? Ali naj se s tistimi pečajo deželni zbori, ali pa državni zbor, to je vprašanje, s katerim si ravnokar naši državni glave belijo. Opozicija trdi, da obrtne šole spadajo v področje državnega zbora, kajti državna temeljna postava o zastopanju v državnem zboru gledé izvršitve poduka v svojem § 11. pravi, da temeljni poduka za ljudske, srednje in velike šole določuje državni zbor. Da o obrtnih šolah ni nikakega govorjenja, pravijo centralisti dalje, to prav nič ne dé, kajti teh šol v Avstriji tedaj, ko so se državne temeljne postavbe delale, niti poznali nismo, sicer bi jih bili izvestno tudi z imenom navedli. Avtonomisti se pa tem nazorom po možnosti vpirajo, rekoč, da gledé določevanja poduka na obrtnih šolah državni zbor nima nič govoriti, ker te ne spadajo pod njegovo področje, temveč pod ono deželnih zborov. Opirajo se pri tem tudi na temeljno postavo, ki v svojem 12. § pravi, za vse druge zadeve, ki niso izrečno navedene v § 11., kot spadajoče v področje državnega zbora, ostanejo podrejene določitvam deželnih zborov. K tem neomenjenim zadevam prištevati se morajo nedvomljivo tudi obrtne šole. Saj je pa tudi za-nje same veliko bolje, ako se jim način nauka v dotični deželi sami določuje, ktera svoje lastne potrebe najbolje pozná in vé kje jo čevelj žuli, kakor pa v državnem zboru, kjer bi se prav lahko primerilo, kakor se je že, da je moral posamični zastopnik kake dežele svoje boljše prepričanje zatajiti in se večini vkloniti, ker je disciplina tako zahtevala. Sicer se bode pa to vprašanje, pod čegavo področje spadajo obrtne šole, ali v področje deželnih zborov, ali pa v področje državnega zbora, še le določilo. Želeti bi bilo prvo, pa je malo nade, da bi se vresničilo. Bomo videli, kako se bode reč obrnila, kader pride v obravnavo.

V *ogerki poslaniški zbornici* je bil v petek (19. t. m.) na dnevnem redu predlog o domovinski pravici. Mđjari hočejo namreč svoje ljudi raztresene po vsem svetu zopet v domovini skupaj zbrati, da bi število vojakov postalo večje. Predloženi načrt res daje domov povrativšim se ne-kake olajšave, vendar je zelo dvomljivo, ali se bode s tem kaj prida doseglo. — Madjar propada, potapljaajoči se oklene tudi slamnate bilke.

Vnanje države.

Na *Balkanu* se ni še nič dobrega nadejati. Razprave so nekako potihnile in vse v orožji čaka reči, ki bi se imele prav kmalo goditi, če bi ravno v helenskem morji ne stala evropejska eskadra, h kateri so se minuli teden tudi ruski parniki pridružili. Le-ta bo kolikor toliko brzdala vsako poželenje po novem „ravs in kavsu“, ktero bo, če bo ravno potreba, tudi dejanski izvrševala z gromom in treskom svojih topov. Ker se razprave o sklepanji miru nočejo na nobeno stran odločno nagniti, rekel je knez Aleksander, da bode že sedaj vse svoje vojake opozoril, da naj se pripravijo na odhod, kajti kakor vse kaže, je Srbom le to mar, kako bi še enkrat mogli Bolgare prav po roparski napasti. Srbija mora na nekaj na vsak način prežati, ker ne odloži orožja. V najnovejšem času, pravijo, da so prišli že zopet na sled neki veliki zaroti, ktere središče je Peter Karadjordjević. Zaprli niso nobenega, pravijo, da zato ne, ker ni nikake vplivne osebe v celi zaroti; resnica pa bo, da zato ne, ker niso najbrž nikogar dobili. Tudi na Srbskem nikogar poprej ne vstrelé, dokler ga nimajo.

Po kaj je šel *črnogorski knez Nikolaj* prav za prav v Petrograd, od koder se je minuli teden preko Dunaja domu vračal, svet še ne vé ter le ugiba. Eni trdijo, da je šel denarja in dobrih svetov za bližajočo se spomlad iskat, ker bo menda možu obojega potrebno za prekucije, ktere se bodo na Balnanu še vršile. „Glas Črnogorca“, ki je tako rekoč glasilo črnogorskega kneza, o tej reči pravi: „Ni težko vganiti poviča temu potovanju; kneza Nikolaja je na Rusko vleklo njegovo srce. Ondi so namreč naši prijatelji in naša pomoč. Ondi se pa tudi izobražujejo njegovi otroci. Prvi povod napotil je toraj vladarja, drugi pa očeta, da se je napravil na daljino pot v Petrograd. Še vselej je bilo dobro, kedar smo poslušali glas iz Petrograda prihajoč. Tembolj umestno zdelo se je sedaj našemu vladarju slišati, kaj Rusija misli o preosnovah, ki jih ima v bodoče naš vladar v mislih. Časi, v kterih živimo, so negotovi in nihče ne vé, kaj mu bo prineslo že drugo jutro. Svet je silno nemiren in ima mnogo nerešenih vprašanj. Ves je podoben kupu pepela, pod kterim tli mnogo žrjavice; le majhino ugodnega vetriča zadostuje, da se takoj velik plamen napravi. Ravno tega plemena se Črnogorci bojimo, ker miru še leta in leta živo potrebujemo. Zato ga pa za nas ni boljšega kraja, kjer bi si izvestneje zavarovali potrebni mir, kakor ravno Petrograd. Rusi so se morda čudili, ko so iz ust črnogorskega kneza slišali željo po miru, kajti predniki njegovi so pošiljali v Petrograd navadno le bojna sporočila, toda kaj hočemo, Črnogora vendar-le res pred vsem drugim potrebuje miru. Kakor do sedaj, tudi na-

dalje ne bomo nikogar dražili, temveč hočemo vso svojo skrb edino le na blagodejen in plodonosen razvoj naše domovine obračati. Da bi pa to sami s pridom dosegli, nas je premalo in potrebujemo zunanje krepke zaslombe in podpore, ktere smo do sedaj vedno pri Rusih imeli in se je tudi v bodoče nadejamo.“ Iz tega namena potoval je Nikolaj v Petrograd, kjer je tudi prej ko ne našel, česar je iskal; vsaj sijajen sprejem njegov v ruski prestolnici zdi se nam porok za to.

Ruski listi prav pikro pišejo o Avstriji. Nasproti opazkam Dunajskih in ogerskih listov, kar se tiče pohoda črnogorskega kneza v Petrogradu, pravijo: Smešno in neosnovano je pisati o ruskih spletkah takrat, ko ogerski prostovoljci hité pod Milanovo zastavo. „Novosti“ pišejo: Na Dunaji nimajo vzroka nadavati se, ker osoda kralja Milana je svarilo vsem knezom na Balkanu... Protivniki Rusije bodo kmalo spregledali, da zedinjena Bolgarija ni naperjena zoper Rusijo, marveč proti Avstriji in nje varovancu, ki je slovansko stvar izdal. „Sviet“ pa pravi: Rusija naj bi podpirala Srbijo, da se obéno mnenje tam premakne na kvar Avstriji.

Ostra sapa brije med *Berolinom* in *Petrogradom*. Najnovejša vesti pravijo, da ste se Rusija in Turčija sporazumeli zaradi bolgarske pogodbe (sklenjene med Porto in knezom Aleksandrom). — Iz Bukarešta se pa brzojavlja, da so se konference zaradi miru le zavlekle, vzlasti ker Francoska in Italija nasproti Grški le omahujeta. Kaj je resnično?

V *nemškem državnem zboru* je na dnevnem redu podaljšanje socijalistične postavbe (kakor smo že omenili). Poslanec Windthorst je predlagal dvoje načrtov raznega zadržaja zaradi spremembe in še dvoje resolucij, iz česar se dá sklepati, da bode središče glasovalo za nadrobno debato. V ti stvari gré središče z vlado, ki tudi nima nič zoper to, ako se posvetujejo o načrtu komisije. Windthorst obdrži si proste roke zastran cerkvene predloge, Vatikan in Berlin se še baje nista porazumela. — Minister Puttkamer je med drugim rekel, da socijaliste mrzi nad monarhijo in nje poglavarjem. Ako se ne sprejme zakon o socijalistih, bode imel o tem škodo narod, a ne vlada. Schlickmann, konservativec, priporoča, naj se zakon sprejme že iz spoštovanja do cesarja. Windthorst pravi, da je cesar tolerant in more prenašati nasprotno mnenje. On povdarja, kar je Bebel (socijaldemokrat) rekel, da se morate vzajemno podpirati država in cerkev. Mi hočemo naša mesta varovati, da se obdrže. Pokličite nazaj redovnike, sicer ne boste nikdar zmogli demokracije. Jagdzovsky izreče, da bodo Poljaki glasovali proti onemu zakonu. Načrt postavbe so oddali posebnemu odboru.

Angleški škof *Hannington*, na misijonu v osrednji Afriki je v resnici postal žrtev fanatizma ondašnjih zamorcev. Natančnejša sporočila o njem so sledeča: Škof Hannington prišel je s svojim spremstvom, obstoječim iz 14 misijonarjev, šestih školarjev, dveh tolmačev in nekaj služabnikov iz Zanzibara letošnjo leto v notranje kraje, kjer živi kralj Uganda in je bil pri ravno imenovanem črnem veličanstvu tako izvrstno sprejet, da ga je poslednje odlikovalo z velikim prstanom iz slonove kosti, kar toliko pomeni, da je nositelj takega prstana popolnoma varen v deželi. Zanašajoč se na to, je škof Hannington tudi takoj tri misijonske postaje ustanovil. Meseca novembra napadla je ondašnje zamorce taistim do sedaj popolnoma neznana bolezen — kozé. Črni reveži, ktere je napadla, dobili so srbeče rudeče otekline po celem životu, ter so kar divjali zaradi bolečin. Nekteri so v obupnosti celó v vodo poskakali in potonili, kar se jih je zopet rešilo, so vsled prehlajenja pomrli. Kralj Uganda pošlje po škofa, ktereга prosi za pomoč proti tej neznani in grozni bolezni. Hannington mu je obljubil poslati zdravnike, kteri so se hotli tudi takoj na pot podati v nasebine, kjer je divjala grozna bolezen. Tu so se pa tolmači spuntali in jih za cel svet ni bilo tjekaj spraviti. Vsled tega tudi zdravniki niso šli. To je menda tudi vzrok poleg podpihovanja Zanzibarskega sultana, da so potem škofa umorili dali, ker ni mogel pomagati v bolezni, ktero so, kakor je škof tudi sam priznal svojo slutnjo, prej ko ne Angleži tjekaj zanesli, ker umrla sta bila za kozami tudi dva Angleža. Sicer pa Angleška ne bo mirovala, dokler ne pripravi Ugande do tega, da se bode zaradi umora opravičil, če se bo sploh mogel in da bo žaljeni Evropi zadostenje dal.

Izvirni dopisi.

Od Vojnika, 20. febr. (Spomin na deželno-zborsko volitev.) Vrstice, ki jih danes pošiljam, blagovolite g. vrednik, odločiti za številko, ki se bo tiskala v ponedeljek, t. j. dne 22. februarija. Zavoljo česa ravno tako, bom povedal pozneje.*)

Bilo je dne 21. avgusta 1884. Takrat so se pri

*) Z ozirom na to, da tudi nasprotni časniki o tem ne bodo molčali, uvrstimo to „objektivno razkladanje“ te silno neprijetne dogodbe brez vsakega dostavka v naš list. Se ve, da bi najraje molčali o vsem tem, ko bi tudi drugi hotli to storiti.

nas vršile volitve poslancev v deželni zbor, in sicer za mesta in trge.

Za te volitve so se nemško-nacionalci in posilnemei po južnem Štajaru pripravljali s pomočjo, lahko rečemo, strastne agitacije, to pa zavoljo tega, ker so tudi Slovenci postavili lastne kandite za mestno-tržke skupine.

V Vojnik se je prišel predstavljat „nemški“ kandidat. Vabila za dotični shod so se raznašala tako, da so volilci rekli, da so jih dobili od „občinskega urada“.

Prišel je dan volitve. Naši „Nemci“ so menda mislili, da bi njihovo „nemštvo“ zamoglo od strani mirnih Slovencev priti v nevarnost. A da se temu „v okom pride“, bili so v trg poklicani orožniki od sv. Jurija ob južni železnici, ker še tukaj ni bilo orožniške postaje, kakor je danes; dobili smo jo lani.

Na volišči je slovenska stranka imela večino. To je „Nemce“ poparilo, in zaradi tega je med „Nemci“ nastala huda jeza, celó maščevanje.

Takrat je v Vojniku kaplanoval g. Lednik. Ta je po volitvi z drugimi volilci sedel v neki gostilni, kamor so se konservativci podali pričakovat časa s poročilom o volitvah po ostalih voliščih. Reklo se je namreč, da „ne smemo kam daleč iti, ker bi se znalo primeriti, da bi prišlo do ožje volitve“.

Kandidat slovenske stranke bil je g. profesor Žolgar, temu nasproti pa g. dr. Neckermann.

Brzojavna žica je sicer prepeljana po sred trga, ali da bi imela svojo postajo, to ne. Obljubili so jo še le po volitvah lani. Izid glasovanja tukajšnjega sta toraj morala dva glasilea (herold) naznačiti v Celje. Ura je bila odbila pol dveh popoldne, ko sta se pripeljala nazaj. Izid volitev po drugih krajih sta naznanila že v gostilni.

Volilci so se podali potem v volitveno sobo, kjer se jim je izid izborov uradno objavil. Nekteri, ki so to že v gostilni bili zvedeli, se niso več zmenili za volišče. Med temi bil je tudi g. Lednik, rekši, da izid volitve itak zna, čemu bi hodil še enkrat poslušat, a ožje volitve ne bode. V tem pomenu je odgovoril občinskemu slugi, ki ga je bil klical. Ta je še enkrat prišel vabit, ali sedaj ne brezvspešno.

Ko je povabljenec stopil v lopo na volišču, so volilci že odhajali in eden mu je rekel: „Gospod! premagani smo! Neckermann je zmagal.“ Nagovorjenec je odvrnil: „To smo itak vedeli že prej, da bo on zmagal, ali da smo le v Vojniku Slovenci zmagali!“ Ta je potem zaklical: „Živili Vojniški Slovenci!“ Na ta klic je iz sobane prihitel neki trgovec in ves razjarjen svojemu duhovniku „levite bere“ zatem pa namigne orožniku. Ta je pristopil, gosp. Lednika prijel ter ga nameraval gnati vun. Ali on, ker je namenil iti v volitveno sobo, je orožnika vprašal: „Kaj bi radi z menoj?“ Orožnik namesto odgovoriti, vprašaleca zgrabi, ga začne suvati, in ko ga do praga spravi, mu s pestjo leve roke sune v prsa, kar je videlo okoli 15 prič. Suvanec bi bil padel, ko bi od zadej ne bili stali možki, enemu izmed teh je še na nogo stopil. Neki drugi volilec, ki je bil še v gostilni in zvedel, da je gosp. kaplana orožnik sunil, je prihitel in povprašal, kateri orožnik je tisti, ki je gospoda suval. Pozvedevši je, kakor si zamogel slišati pri sledeči obravnavi sodnijski, rekel: „Hätten Sie mich gestossen, hätte ich Ihnen mit der Faust eine versetzt, wenn Sie mich auch mit dem Bajonette gestochen! — vor einer solchen Wache muss man ausspucken.“

Še istega večera je orožnik zatožil oba volilea, zadnjega zaradi ravno omenjenih besed, g. Lednika pa, kakor se je izrazil „wegen Wachebeleidigung“. Obadva je tožil pri okrožni sodnji. Gosp. Lednikovo reč je okrožna sodnija vrgla pod klop, ker ni nič tožbe vrednega našla, zadevo drugega volilea je pa odložila za nižjo sodišče, kjer je ta bil obsojen na 30 gold. globe. Ta si je mislil: Plačas, pa greš. Odšel je pri priči rečeni znesek brez vsakega priziva.

Ko se je bil glas o zatožbi zvedel, so volilci g. Ledniku prigovarjali, da naj tudi on toži zavoljo suvanja, rekli so: „Gosp. kaplan, tega pač ne boste tako pustili! pogledjte, toliko nas je, ki prisežemo, da smo videli, da in kako Vas je sunil.“ Imenovanec, dobra duša kakor je, se je dal pregovoriti in dne 23. avgusta vložil tožbo. V Celji je v zapisnik dal, da toži „F. T.—ka zaradi sunka v prsi“.

Ker zadeva dolgo ni prišla na dan, se je tožitelj obrnil v Gradec prijavivši jo tam nadzaporedu. Orožniku so pisali, naj se opraviči. Ta je odgovoril, da ni suval. Na podlagi tega so g. Led-

nika prijavili „zavoljo krive tožbe“ ter se potegnili za orožnika.

Zatoženec je pri prvi instanci bil obsojen v zapor na tri tedne in enkrat v tednu post. Zoper njega priseglo je tačas petero svedokov, ki so rekli, da niso videli, da bi ga orožnik bil sunil. Za njega prisegalo je pa sedem prič, izpovedavši, da ga je sunil in kako se je to zgodilo. Dopisnik naj dostavi, da neki jurist, ko je o zadevi, kakor je tu opisana, slišal, iste ni hotel verovati, a resnična je bila in ostala. Bodi še pristavljeno, da sta zoper obtoženca pričala ostala dva orožnika in trije „nemški“ volileci.

O prikazni na volišči je pa „Deutsche Wacht“ v št. 68, dne 24. avgusta 1884 med drugim povedala: „Der Kaplan wurde auf die Strasse hinaus gefuhrwerk“.

Obsojenec je vložil priziv. Obravnavo so odložili za 4. dan marta 1885, ko preložili so jo na 2. dan julija.

Dne 8. majnika prišla je v Vojnik posebna komisija, ogledala je poslopje, kjer se je vršil tožbeni prizor, kje je stal zatoženec, kje orožnik, kje eni in drugi svedoki.

Toda, tudi za 2. dan julija napovedano obravnavo so preložili. Gosp. Lednik je namreč dne 18. decembra 1884 nastopil novo službo v Žaleu. Enkrat je v vzpomladi prišel v Vojnik. A da se je ta novica v malem trgu hitro raznesla, razumeva se pač lahko same ob sebi. Poiskale so ga nekatere priče, a iz tega so nasprotniki trdili, da je imenovanec pričam dajal vodila gledé obnašanja pri odobravi. Ta okoliščina dala je povod novi pritožbi, bila je vzrok, da so obravnavo dne 2. julija odložili. Iz zapisnika, ki se je sestavil na podlagi preiskavanja v pogledu „na vplivanje na svedoke“, naj omenim le to, da je g. Lednik posebno povdarjal, naj priče govorijo golo resnico.

Sedaj pa naj jaz opravičim svojo skraja razodeto prošnjo do gospoda vrednika, ko sem rekel, naj ta dopis blagovoljno uvrsti v list, ki bo se razposlal v ponedeljek. S tem želim v okom priti očitanju, kakor da bi s tem popolnoma suhim ter objektivnim poročilom namenil kako vplivati na obravnavo, ki se bo vršila istega dne. Dalje imel sem namen, da bi naročniki, ko bodo zvedeli, bodi vgođen bodi nepovoljen izid obravnave poznali predmet in zgodovino iste, in pa, da jih rešim stikanja po drugih časnikih, ki bi o tem kaj poročali.

Ta dogodka ima tudi že nekatere pravne posledice. G. Lednik je prosil za faro Device Marije v Puščavi, bil je od duhovne strani priporočen na prvem mestu, ali vlada tega predloga ni odobrila. Dne 25. februarja 1885 je umrl župnik v Podšredi. G. Lednik je od duhovne strani priporočen na prvem mestu; patron je zastopnik knezo-škofjskega gospostva Gornjigrad; temu je predloženec kot vzorni duhovnik všeč, ali vlada dela ovire in čaka na izid sledeče obravnave. Naj ta izpade že kakor hoče, vendar je neprijetna posledica predlanskih volitev deželno-zborskih.

Iz Mariborske okolice, 20. febr. (Občinske zadeve.) V Mariboru je dne 18. t. m. okrajni glavar slovesno vmestil novoizvoljenega in od svitlega cesarja potrjenega župana g. Aleksandra Nagy-ja, ter mu pri tej priložnosti pred vsem na srce položil, naj se vestno svojih pravic poslužuje; stroga nepristranost in spodoben ozir na narodno različenost naj ga vodite, in ne da bi, posameznim osebam ali le nekterim mestnim oddelkom dajal prednost, naj ima vedno blagor cele občine pred očmi. Novi župan se je zatem najprej zahvalil njih veličanstvu za milostno potrjenje, potem pa srčno pozdravil vse odbornike zagotovivši, da bodo vsi odborniki z županom vred imeli vedno pred očmi le blagor mestne občine.

V Mariborski okolici pa so se te dni še-le vršile volitve novih občinskih odborov. Mariborčanom je delalo to veliko skrbi in truda, kajti Mariborčanka jih je zarotila, naj za to skrbijo, da bodo vsi občinski odbori v okolici nemško-liberalni, zato so se morali mestjani vsak dan po okoličanskih občinah voziti, koder imajo posestva in volilno pravico, da so pomagali v občinskih odborih nemško-liberalni živelj ohraniti. Večidel se jim je tudi posrečilo, da so spet svoje pristaše v občinske odbore spravili v Kamnici, pri sv. Marjeti na Pesnici, v Drgošah in bojda celó v Framu, v Št. Ilju pa jim je to spodletelo in zato se zdaj silno jezijo na ondašnjega župnika, dasiravno on ni nič drugega storil, nego kar je bila njegova dolžnost, da je svoje verne podučil, kako imajo voliti.

Nemški „Bauernverein“ za Mariborsko okolico,

ki ima svojega predsednika nekde v Spielfeldu, za odbornike in ude pa skoro same „paverske gospode“ iz Maribora in sosednih trgov, imel je zadnjo nedeljo svoje zborovanje v Mahrenbergu, pri katerem se je po večkratnem vabilu dal slišati znani vitez Schönerer, ki je bojda dve uri podučeval navzoče kmete, če so ga zastopili. Navzoči gospodje pa bojda niso bili čisto zadovoljni z njim, zlasti ne lesni trgovci od Sv. Lovrenca, zakaj vitez Schönerer je hud antise-mit, to se pravi nasprotnik židov, Lovrenčani pa bojda imajo največ lesne barantije z židi. Bržkone je tedaj vitez Schönerer prvo in zadnjokrat v tem „Bauernvereinu“ govoril.

S Hrvatskega, 19. februarja. (Drvarji.) Prijatelj me opominja, naj časniku večkrat pošljem po par vrstic. Prav tako! Tudi njemu to prav toplo priporočam; meni volje ne manjka, pač pa časa. Pripomniti mu moram, da naj „Slovenec“ pogleda na glavo: Politični list za slovenski narod in dobro naj pomisli, kaj pomeni ta besedica za; potlej bo tudi vedel, čemu ima g. vrednik papirnjak; on (papirni koš) dela časih politiko; v ta moloh morajo dopisi, ki ne poročajo o lepih rečeh; pa res, lepo vreme mora biti, zmerom in povsod; kdo bi zmeraj poslušal tožbe, večne krivice in druge grdobe! In vendar, g. vrednik, Vas moram prositi, da imejte usmiljenje s tem dopisom, če tudi ni morda ves po Vaših mislih; morda bodo pa drugi z njim zadovoljni in „Slovenec“ zanj hvaležni.

Naš ban Hedervary je dr. Franku odgovoril, kakor znano, gledé nepoštenosti pri železnici Vinkova-Brčka. Ostro je zavračal tako sumničenje; trdil, da je vse v redu, tako dobro, da bolje biti ne more; rekel, da ne mara niti hvale niti graje časnikov; pričakuje, da ga dr. Frank toži. Ker bi mu (Frank) to ljubav težko storil, bo on (ban) njega tožil, ako se dr. Frank odreče svoje nedotekljivosti poslanske. Dokler tega ne stori, dejal je ban, je vsaka Frankova beseda obrekovanje. Vladna večina, obstoječa iz nekterih ovenelih Hrvatov, drugi privržencev sedanje vladovine, katerim je osoda odločila, da morajo zobati iz vladnih jasli, vseh drugih Srbov (Vlahov), ki so vedno z vlado in vedno proti pravim (kat.) Hrvatom, je vsaki banov izrek burno odobrovala, in zadnjič ga frenetično pozdravljala.

Kaj si je neki mislil o takih prijateljih? Ko bi jim bil rekel: pojdite se solit, pa bi mu bili burno ploskali in vpili: „Živio ban!“ Na ta odgovor ni smel nihče odgovoriti, predsednik ni puščal, dasi tudi so se poslanci dvigali. N. pr. Dr. Mazura: Prosim besede! Predsednik: Nimate besede! Dr. Mazura: Le nekaj opomniti mi je. Predsednik: Kličem Vas na red! itd. Ni čuda, da so se neodvisnjaki večkrat izrazili, da na tak način sabora niti ni. V prihodnji seji prosi dr. Frank besede za nekoliko opazek, da odvrne napade, ki jih je ban navalil na njegovo osebo. Večina vpije: Nima besede! Ne damo govoriti. Predsednik mu vendar podeli besedo, toda le za osebne opazke, toraj ne da bi smel dokazati napačnost banovih cifer. Dr. Frank toraj izjavlja, da je pripravljen storiti po klicu grofovem, t. j. da se odrekuje poslanske slobode, da privoljuje, naj ga njega prevzvišenost toži, toda ne pred hrvatskim sodiščem, ampak Dunajskim. Hrvatska sodišča, pravi dalje, po dvignostju porote in neodvisnosti, in z ozirom na vladajoči sistem, ne dajo potrebnega poročstva v pravdi proti banu. Pred nepristranskim sodiščem je govornik pripravljen dokazati vse svoje trditve, in podvreči se njegovemu pravoreku. Ban odgovori, da ne jemlje take pogojne odrecitve, ker mora varovati čast svojih sodnikov. Ko bi bil ban prepričan o resničnosti svojih trditve, z vseljem bi se bil poprijel dr. Frankove ponudbe, ker bi bil imel priložnost pred vsem svetom opravičenost svojih naredeb, zlasti onih tikajočih se sodništva. To je prvi drvar, ki podsekuje koren hrvatskim pravicam in postavam.

Pojdimo dalje, v ogerski zbor, kjer je debata o narodnosti. Srb Saboljevič je Madjare*) hvalil do komolca, laskal se jim je imenujoč jih viteški narod, in naposled izrekel upanje, da z naprej se bodo Madjari bolje ozirali na narodne in cerkvene pravice ogerskih Srbov. Madjarski govorniki so radi spravili pohvalo, a vsi so enodušno zatrjevali, da Ogerska je istopojmova z Madjarsko, t. j. vse narode je treba pomadjariti.

*) Pisava Madjar ne odgovarja madjarskemu glasu gy: bližje je glas dž, kar Srbi res pišejo (b) in Hrvatje tako izgovarjajo. Slovenski priprost narod tudi izgovarja Mažar. Pis.

Drugi tirjajo, da naj se piše Madjar, madjarsko, tretji znabiti še drugače; mar li zamoremo vsem vstrezati? Vredn.

Romunj Gurban odgovarja: Vlada je dala že milijone za ljudske šole v krajih, kjer se ne govori madjarski. Rumunji so v svojem kulturnem prizadevanju naravnost prečeni. Otrokom se madjarski predava, zato je nauk brez vspeha.

Tisza, ministerski predsednik, mu odvrta: Potrebno je, da pleme, ki ima absolutno ali relativno večino, državi udari svoj pečat.

Grof Alb. Appony (od zmerne stranke) dokazuje, da narodnostno vprašanje se mora zdraviti korenito, in da vsi Ogri se morajo smatrati zastopnike edinstvene narodnosti madjarske, toraj narodnostim ne le nič popuščati, ampak jih še čvrstejše pritiskati. Posebno naglašja to, da v Madjarski se na noben način ne more dovoljevati federalno mnenje, po katerem bi se narodnosti smatrati mogle državno-pravne individue.

Romunj Babeš pravi: Imamo postavo, ki brani narodnosti, a se ne izpeljuje Aliquando valet, aliquando non valet. Kader se pritožujemo zavoljo krivic, ki se nam godé v imenu te postave, takrat jo kažete tujemu svetu: vidite, kako slobodo vživajo ogerske narodnosti — valet; kader prosimo in zahtevamo, naj se nam ne ubija pravica do narodnega obstanka — non valet. Ni pozabiti, da v tej deželi živí, ne od včeraj ali danes, ampak že tisoč let veliko število drugojezičnih državljanov. Zmerom se naglašja madjarska državna misel, a nihče ne pové, v čem da obstoji. Ni dosti, da smo postavam pokorni, da plačujemo žuleče davke, tretji nam morate z madjarsčino našo omiko v cerkvi in šoli in biši. Madjarska državna misel je, da narodnostne postave nitreba praktično izvajati. Ogerske niso storili Madjarji sami. (Slišijo se glasovi: Madjarji sami! „Eljen“!) Mi vsi smo storili to domovino. Ob času sv. Štefana so bili tu vedno nemadjarški narodi, ki so kri in življenje žrtvovali za svojo domovino. Narodna postava je mrtva črka, zgolj humbug (burno ugovarjanje), pomoček, da nam tembolj dajete narodno smrt (bučanje). S koliko težavo se mora največa država (Nemška) boriti proti 2 milijonoma Poljakov, in vi mislite 10 milijonov Nemadjarjev raznaroditi? Ako se nam jemljó pomočki razvoja in blagostanja, se pač ne moremo razgreti za tako državno misel itd.

Madjarji so kulturni narod? oni so storili Ogersko? ki zapirajo kulturne zavode (glej slovaško gimnazijo, realko), ki viteški (v pomenu nemških vitezov srednjega veka) stegujejo roke po tujem premoženju? (Glej zaklado „slovaške matice“!) To je grdo zgodovinsko sleparstvo, ki ga madjarski zgodovinarji viteški širijo. Še pred tisoč letmi so bili Madjari popolnoma divji narod, brez prave domovine, ki so se klatili, kakor današnji cigani. Besede velikega prijatelja Madjarov (Engel: Geschichte des ungarischen Reiches) naj kažejo, da ne površujem: „Regino behauptet, noch zu seiner Zeit (u. 915) habe die Nation, za deren Costum ein geschornner Kopf gehörte, rohes Fleisch gegessen und von Jagd und Fischfang gelebt. Ihre Hauptbeschäftigung sei der Krieg. Er schreibt ihnen ein unruhiges, unbarmherziges, betrügerisches Gemüth zu, ein Vorwurf, der auf alle kriegerische Raub-Nationen passt. Als Säufer und Schwelger, die zu ganze Wochen nicht nüchtern wurden, schildert sie der Anonymus, Belae regis notarius.“ Madjari so se vgnjezdili med Slavene. Kako to? Arnulf, nemški cesar, vojskujoč se s slavenskim kraljem Svatopolkom, podkupi madjarske druhal (v današnji južni Rusiji. naj Svatopolka napadejo za hrbtom, kar so tudi radi storili, in Nemeč je zmagal Slavene. A Madjarem se je v novih zemljah med krotkimi Slaveni tako dobro zdelo, da so med njimi ostali, ter si jih podjarmili. Njih res genijalen kralj, sv. Štefan, je sprejel državni ustroj, kakor ga je našel, kar naj-očigledniše pričajo madjarska imena državnih institucij. Vse delovanje Tiszino glasno govori: najprej se pomadjarite, potlej pa bodite, kar hočete. Zato madjarizacija strašno napreduje. Nemci n. pr. so imeli 1869. leta 1232 šol, a leta 1881 le še 690. Ako se Nemcem šole tako jemljó, kako drugim? Slovakom, ki jih je 2½ milijona, Rusom (Malarusom, Rusinom), ki jih je čez 2½ milijona, itd? (Konec prih.)

Domače novice.

(Premil. knezoškof dr. Misija) odpeljal se je včeraj na Dunaj z nagličem dopoldne, kjer se bodo škofje zbrali na posvetovanje, kaj bi bilo storiti, da se ne bode po Avstriji razširjal starokatolicizem.

(„Tambor v Puebli“) imenuje se jako dična igra, slika iz življenja mehikanskih prostovoljcev s petjem v 3 dejanjih, prosto po nemški predelal g. Alešovec, — ki je sinoči napolnila prostore v slovenskem gledališču — lahko rečemo do poslednjega kotička. Da o ložah ne govorimo, je tako že znano. Igra je prav lepo v krepki narodni slovenščini spisana, da se nehoté misliš prestavljenega med tisti del čvrstega našega naroda, kteremu ni še nemški okus pokvaril jezika in spodrinil prelepih oblik v narodnem govoru, kterih po naših mestih sploh že tako malo slišiš, pač pa temveč nemških praznih fraz, o kterih naš olikani svet trdi, da naj bi bila to najfineja salonska slovenščina. No, lepa hvala za tak okus! Kdor je bil sinoči v gledišči, slišal je zopet enkrat naš mili jezik v jedru, kakor ga le še med priprostim narodom dobiš in prepričani smo, da je bila njegova krasota vsem všeč, kajti plosk in navdušena pohvala bila sta velikanska po vsakem dejanji, k čemur so tudi jako srečno razdeljene uloge, ki so se vseskozi prav lepo in gladko izvršile, veliko pripomogle. Junak celega večera bil je tambor Dragotin, g. Mat. Nigrin, vseskozi izbořen in zali dečko na kakoršnega bi bil vsak polk ponosen. Spretna igra, lepo in pogumno petje združeno z jako prijazno zunanostjo pozivalo je polno hišo k navdušenemu plosku po vsakem dejanju. Kamilo, bogato vdovo v Puebli je na vso moč dobro predstavljala g. Vrtnikova, njenega strahopetega brata, ki je imel sicer jako majhno ulogo, pa g. Slobodin. Medved, profos, bi ne bil mogel dobiti boljšega zastopnika kakor ga je imel v g. Kocelju, kteremu je prav vro pomagala Polona njegova žena težo življenja prenašati (g. Lavoslava.) Ravno tako bi tolovaji ne bili mogli najti boljšega načelnika, kakor so ga imeli v osebi g. Čutnika. Plesouka Angelo je pa tudi prav dobro pogodil g. Eržen. Ravno tako so bili popolnoma na svojem mestu Emil (g. Danilo) stotnik Grm, nadlajtenant (g. Sturm) in Bornik lajtenant (g. Tolminski), ki so tudi obilno ploska želi. Vsem je bila všeč pogumna mehikanska deklica Marjeta (g. Giz. Nigrin), kakor tudi pijani prostak Požar (g. Prdan.) Ostalo osobje gđ. Zvonarjeva, Mirka in Velinska ter gg. K. Šrej, Pavšek, Zarli, Erdeljski, Trtnik, Burjan, Bajec, Wolf in Volk imeli so sicer majhne uloge nekteri so bili samo za štativiste, toda prepričani naj bodo, da so tudi po svoje pripomogli k splošnemu jako krasnemu izvršetku lepe igre. Niti jednega ni bilo, ki bi bil kaj skazil, še celó šepetaleca ni bilo dosti slišati.

(Kmetijska podružnica v Postojni) ima v sredo, 24. t. m., popoldne ob 3. uri v šolskem poslopji svoj občni zbor. Med drugimi kmetijskimi stvarmi obravnaval bode občni zbor o goveji razstavi, ki ima biti to spomlad v Postojni. K zborovanji pride tudi tajnik c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirc iz Ljubljane. Pristop imajo tudi kmetovalci, ki niso podružnični člani. V interesu Pivškega kmetijstva naj se kmetovalci mnogobrojno vdeležé tega zborovanja.

(Osobne vesti.) C. kr. finančni svetnik g. K. Blaške v Gradci dobil je naslov in značaj finančnega nadsovetnika ob priliki svojega umirovljenja. — V zasluženi pokoj se je podal tudi c. kr. finančni tajnik Karol Soldat v Gradci in je prejel naslov in značaj finančnega svetnika. — Mestni kaplan in katehet na meščanskih šolah v Celovci, g. Jožef Müller, postal je učitelj veronauka na c. kr. učiteljski ravno tam.]

(Zlati križec s krono) za zasluge prejel je vpokojeni c. kr. glavni davkar g. Štefan Wrus v Ljubljani v znak mnogoletnega izbornega službovanja.

(Major ad honores) postal je umirovljeni c. kr. stotnik prve vrste g. Peter pl. Petričič.

(Venček) „Eдинosti“ v soboto večer v čitalnični dvorani je bil prav sijajen in mnogobrojno obiskan in je menda jako zdatna svota, ki jo bo dobil „Narodni dom“.

(Strašna nesreča) se je sinoči ob 1/2 7. uri zgodila na tukajšnji železnici. Povožil je namreč gorenjski poštni vlak posestnika M. K. pri Škofji Loki doma. Ko je imenovani vlak ob 1/2 7. uri peljal se po potnike iz Rudolfovega na južni kolodvor, je ravno pri zmenu, ki veže za Kalistrovo hišo tir Rudolfove železnice z onim južne, zatrobil sprevodnik, vlak je obstal in izpod njega so izlekli K. mrtvega. Kolesa so mu pretrle ledja in trebuh, revež je bil

takoj mrtev. Preiskujoči redar je našel v žepu njegovem 1 gld. 51 kr. gotovine in retour-listek iz Ljubljane v Loko, listek od dne 21. februarja št. 9390. Kako da je mož prišel pod vlak, ljudje razno govorijo. Šel je po železnici od Šiške doli proti južnemu kolodvoru. Srečal je brzovlak in se mu umaknil. Dalje gredoč zapazi gorenjsko pošto, se je hotel še tej v stran umakniti; najbrže revež ni vedel, da se tu pri zmenu prestavi vlak na drug tir, ga je prijelo, ker se je na napačno stran ognil in našel tako svojo smrt. Prenesli so ga na mirodvor k sv. Krištofu.

(Žlebovi ob nekterih strehah) po mestu so vse kaj družega, kakor pa vzorni. Tujec v mesto dospelvi dostikrat pred tako hišo, kakoršnih ena je ravno ona, ki nosi št. 1 v gledališčnih ulicah nasproti svečarije g. Dolence, začuden obstane in se strmeč kvišku ozira po vodometu, ki s tako zdatnim curkom lepi česki tlak pod saboj spira. Da se z nevoljo dalje podá, nam smete verjeti, ker mesto pričakovanega vodometa zagleda raztrgan žleb, ki spodaj idoče s tlaka na blatno cesto odganja. Ali bi se ne mogli taki zanikrni gospodarji nekoliko priviti, da bi se take nedostatnosti odpravile? Dvakrat odveč so pa po tako živahnih krajih, kakor so gledališke ulice.

(Razpisana) je služba uradnega sluga pri c. k. deželni vladí v Ljubljani. Nese 300 gold., ki se s časoma povišajo na 350 in 400 gld. ter 25% aktivitetne doklade in službeno obleko. Prošnje do 18. marca 1886.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Prestavljeni so č. gg. kaplani: Anton Aškerc iz Šmarje pri Jelšah v Cirkovec, Jurij Purgaj iz Zreč v Šmarje, in Jernej Stabuc iz Šmartna v Konjice.

(Zarad sleparske kríde) obsojen je bil te dni Koprski trgovec z žitom, Franc Romano, na pet let v hudo ječo, ker so mu pred porotniki dokazali, da je svoje upnike za 14.000 goldinarjev ogoljufal.

Razne reči.

— V Aradu na Oggerskem sta dva vojaška častnika šla na dom pretepatat vrednika šaljivega lista, ker jih je v listu osmešil, ko sta se v gledišču nedostojno vedla in pretepatavala vratarja, ki jih ni dosti počastil. Najpred sta vrednika v sobi s pasjim bičem pretepatavala in poslednjič, ko je hotel ubežati, s sabljami na roki ranila, da bode baje roka opešala. Zarad tega je bila interpelacija v državnem zboru, in v splošni kongregaciji županijski je nadžupan povedal, da je vojaška oblast privolila, naj stvar preiskuje mešana komisija.

Telegrami.

Celje, 22. febr. Kaplan Lednik je za tožbe oproščen.

Bukarešt, 22. febr. Garašanin je Mijatoviča pooblastil, da sme ob enem z bolgarskimi predloge objaviti svoje — srbske. Danes so si dotična akta zmenili.

Atene, 22. febr. Grško brodovje odplulo je sinoči iz Salamiške luke, kam? se ne ve.

Sofija, 22. febr. Mestna občina poklonila je tukajšnemu avstro-ogrskega generalkonzulu kos zemlje za zgradbo bolnišnice.

Berlin, 22. febr. Oklopnica „Friedrich Karl“ dospela je v Sudsko luko.

Madrid, 22. febr. Uradni list objavlja poziv 50.000 mož pod vojaške zastave. Infantinja Evlalija zbolela je za davico.

London, 22. febr. Socijalisti so napravili včeraj v Hydeparku tabor. Množica iz tistega vračajoč se, je razbila okna in druge nereda delala. Redarji so napravili red in so jih mnogo zaprli.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	738-55	+ 0-2	sl. svz.	oblačno	
20. 2. u. pop.	738-25	+ 2-8	sl. svz.	oblačno	0-00
9. u. zveč.	738-40	+ 1-2	sl. svz.	oblačno	
7. u. zjut.	737-77	+ 0-0	sl. svz.	sneg	
21. 2. u. pop.	737-60	+ 1-4	sl. szp.	oblačno	3-00
9. u. zveč.	738-60	+ 0-6	sl. szp.	oblačno	

V soboto oblačno in južno, srednja temperatura +1-7° C., za 3-0° C. nad normalom. V nedeljo je naletaval sneg, toda brez uspeha. Srednja temperatura +2-2° C., za 3-3° nad normalom.

Umrli so:

18. febr. Hediga Welzig, umirovljenega stotnika hčl, 7 let, Karlovska cesta št. 15, vnetje možganske kožice.

19. febr. Janez Jenko, delavec, 35 let, Poljanski nasip št. 50, jetika.

20. febr. Anton Bečan, krojač, 35 let, Ulice na Grad št. 12, krvavenje pljuč.

V bolnišnici:

18. febr. Jakob Skerl, delavec, 27 let, jetika.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

22. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 70 kr
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	113 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ 10 „
Akcije avstr.-ogerske banke	863 „ — „
Kreditne akcije	301 „ 90 „
London	126 „ 40 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 03 „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	61 „ 85 „

Lekarna Trnkóczy-ja,

zraven rotovža v Ljubljani,

priporočá in razpošilja s poštnim povzajem

Marijaceljske kapljice za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodecu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodecu, bljge srea, zabasanje, gliste, bolezní na vratnici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri U. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stojčim znamenjem 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezní na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, zvsem spoštovanjem vdani

(8) Franc Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vrtobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborno zoper brumore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skazenem želodecu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežle izvrše se takoj v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža v Ljubljani.